

Riigihalduse ministri määruse
„Venemaa Föderatsiooni viisa taotluse tasu kompenseerimise ja
viisakoordinaatori teenuse toetuskeem“ eelnõu
seletuskiri

1. EELNÕU SISSEJUHATUS

Määruse eelnõuga (edaspidi ka *eelnõu*) reguleeritakse Venemaa Föderatsiooni (edaspidi ka VF) viisa taotluse menetlemise tasu kompenseerimise ja viisakoordinaatori teenuse toetuskeemist (edaspidi ka toetuskeem) tasulise VF viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni taotlemist ja väljamaksmist ning tasuta VF viisade taotlemist viisakoordinaatori teenuse vahendusel.

Toetuskeemi eesmärk on vähendada majanduslikke takistusi Eesti Vabariigi (edaspidi EV) kodanike VF elavate abikaasade, lähisugulaste ja sugulaste ning nende matmispaikade ning kultuurivahetusel seoses piiriäärsete alade elanike lihtsustatud piiriületuskorra lõppemisega alates 19. jaanuarist 2009.

Eelnõuga reguleeritakse abikõlblike taotlejate poolt esitatud taotluste ja lisadokumentide menetlemist ning VF viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni väljamaksmist.

Lisaks reguleeritakse tasuta VF viisa taotlemist viisakoordinaatori teenuse vahendusel.

Eelnõuga sätestatakse rahandusministeeriumi (edaspidi ka ministeerium) ja toetuskeemi rakendaja tegevused.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna regionaalpoliitika talituse nõunik Anne Lindma (tel 611 3102, e-post anne.lindma@fin.ee) ja regionaalarengu osakonna õigusnõunik Martin Kulp (tel 611 3097; e-post martin.kulp@fin.ee).

Eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud õigusosakonna juristid Heili Jaamu (611 3645, e-post heili.jaamu@fin.ee) ja Virge Aasa (6113549, e-post virge.aasa@fin.ee) ning eelnõu keelelist kvaliteeti on kontrollinud Sirje Lilover (611 3638; e-post sirje.lilover@fin.ee).

Riigihalduse ministri määrus (edaspidi määrus) kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel. Toetuskeemi tegevusi rahastatakse riigieelarvest regionaalarengu programmide vahenditest.

2. EELNÕU SISU JA VÕRDLEV ANALÜÜS

Eelnõu koosneb 4 peatükist ja 10 paragrahvist.

Peatükid jagunevad järgmiselt:

- 1) üldsätted;
- 2) viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni taotlemine;

- 3) viisakoordinaatori teenus;
- 4) tegevused toetuskeemi rakendamisel.

Peatükk 1. Üldsätted

Eelnõu § 1 sätestab reguleerimisala ja toetuskeemi eesmärgi.

Eelnõuga reguleeritakse VF viisa taotluse menetlemise tasu kompenseerimise ja viisakoordinaatori teenuse toetuskeemist (edaspidi ka toetuskeem) tasulise VF viisa taotluse menetlemise tasu kompenseerimist, kompensatsiooni taotlemist ja väljamaksmist ning tasuta VF viisade taotlemist viisakoordinaatori teenuse vahendusel.

Toetuskeemi eesmärk on vähendada majanduslikke takistusi Eesti Vabariigi (edaspidi EV) kodanike VF elavate abikaasade, lähisugulaste ja sugulaste ning nende matmispaikade ning kultuurivahetusel seoses piiriäärsete alade elanike lihtsustatud piiriületuskorra lõppemisega alates 19. jaanuarist 2009.

Toetuskeemi rakendatakse 2009. aastast alates, sest 19.01.2009 kaotas kehtivuse piiriületuse ühtlustatud praktika EV ja VF piiril ning piirialadel rakendus 01.06.2007 jõustunud Euroopa Ühenduse ja VF vaheline viisade väljastamise lihtsustamise leping. See tähendas seda, et alates 2009 tuleb nii tasuta kui tasulisi viisasid taotleda Venemaa konsulaarosakondadest.

Eelnõu § 2 sätestab eelnõus kasutatavad terminid: lähisugulane, sugulane, maakondlik arendusorganisatsioon, viisakoordinaatori teenus, toetuskeemi rakendaja, VF viisa taotluse menetlemise tasu ja VF viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsioon.

Lähisugulaseks loetakse taotleja tütar, poeg, ema, isa, õde, vend, vanaema, vanaisa või lapselaps. Sugulaseks loetakse lähisugulase või taotleja abikaasa tütar, poeg, ema, isa, õde, vend, vanaema, vanaisa või lapselaps.

Terminites on toodud maakondliku arendusorganisatsiooni mõiste. Võru ja Ida-Viru maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6¹ lõike 2 alusel andnud täitmiseks maakonna arengu kavandamise ja selle elluviimise suunamise maakondlikele arendusorganisatsioonidele.

Kuni 2017. a lõpuni olid toetuskeemi rakendajateks Ida-Viru Maavalitsus ja Võru maavalitsus. Toetuskeemi korraldamise jätkamine Võru ja Ida-Viru maakonnas, täpsemalt Võru ja Jõhvi linnas tagab toetuskeemi rakendamise jätkumise taotlejate jaoks samades linnades ja 2018. alguse seisuga ka samal aadressil.

Toetuskeemi rakendajaks võib olla Ida-Viru ja Võru omavalitsuste poolt valitud maakondlik arendusorganisatsioon või RAM poolt valitud organisatsioon, kui maakondlikku arendusorganisatsiooni tähtaegselt ei määrata või ei jõuta kokkuleppele halduslepingu sõlmimises toetuskeemi rakendamiseks. KOKSi kohaselt nimetatakse maakondlik arendusorganisatsioon volikogude poolt hiljemalt 1. veebruariks 2018.

Võrumaa omavalitsuste üksused on valinud maakondlikuks arendusorganisatsiooniks SA Võrumaa Arenduskeskuse ja Ida-Virumaa omavalitsuste üksused on valinud maakondlikuks arendusorganisatsiooniks Ida-Viru Omavalitsuste Liidu.

VF ja EV vahelise kokkuleppe kohaselt antakse kuni 2000 tasuta VF viisat EV kodanikele, kes elavad Võrumaal ja Põlvamaal ning vajavad VF viisat, et pääseda VF aladel asuvatele endistele Setomaa aladele. Nende 2000 tasuta VF viisa taotlemine toimub viisakoordinaatori teenuse vahendusel. Viisakoordinaatori teenuse on kirjeldatud eelnõu 3. peatükis.

Taotlejate jaoks on välja toodud ka sellised olulised terminid nagu „VF viisa taotluse menetlemise tasu“ ja „VF viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsioon“. Terminitega selgitatakse, mis on VF viisa taotluse menetlemise tasu, st millise kulu kohta on võimalik kompensatsiooni taotleda, ning selgitatakse, mis on väljamakstav kompensatsioon ja mis summas ja mis tingimustel on võimalik kompensatsiooni saada.

Eelnõu § 3 sätestab toetuskeemi avamise ja rakendamise üldpõhimõtted.

Rahandusministeerium (edaspidi *ministeerium*) avab toetuskeemi pressiteatega, kui kalendriaastal on eelarves eraldatud toetuskeemile vahendid. Samuti on ministeeriumil kohustus teavitada avalikkust juhul, kui toetuskeem jäetakse eelarve puudumisel avamata.

Toetuskeemi rakendamiseks on vaja vahendeid, et

- maksta välja kompensatsioonid taotlejatele, kelle poolt esitatud taotlused ja lisadokumendid vastasid määruses sätestatud nõuetele;
- katta toetuskeemi rakendaja tegevustega seonduvad kulud;
- katta viisakoordinaatori teenusega seonduvad kulud.

Toetuskeemi rakendamise delegerimiseks on ministeerium pöördunud Ida-Virumaa ja Võrumaa kohaliku omavalitsuse üksuste poole toetuskeemi rakendaja ülesande andmiseks Ida-Viru ja Võru maakondlikule arendusorganisatsioonile kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6¹ lõigete 1 ja 2 kohaselt. Juhul, kui maakondlikku arendusorganisatsiooni KOKS kohaselt tähtaegselt ei määrata või ei jõuta muul põhjusel halduslepingu sõlmimises kokkuleppele, on ministeeriumil õigus ise valida toetuskeemi rakendaja.

Ministeerium tugineb Ida-Viru ja Võru maakondliku arendusorganisatsiooni toetuskeemi rakendajaks valimisel Ida-Virumaa ja Võrumaa kohaliku omavalitsuse üksuste poolt tehtud ettepanekutele.

Rahandusministeerium vastutab toetuskeemi väljatöötamise ja elluviimise eest ning toetuskeemi rakendamine delegeritakse halduslepinguga rakendajatele Ida-Virumaa ja Võru maakonnas.

Toetuskeemi avamisel avalikustavad ministeerium ja toetuskeemi rakendaja oma veebilehel täpsema info toetuskeemi kohta, sh teevad kättesaadavaks taotlusvormid ja muu asjakohase info taotluste esitamiseks, toetuskeemi rakendaja ja viisakoordinaatori kontaktandmed.

Peatükk 2. Viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni taotlemine

Eelnõu § 4 sätestab taotlemise üldpõhimõtted.

Viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni taotlemise õigus on EV kodanikel, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Eestis ja kes vajavad VF viisat VF piiriäärsetel aladel elava abikaasa, lähisugulase, sugulase või nende matmispaikade külastamiseks järgmistes piirkondades:

- 1) Slantsõ rajooni Zagrive vallas;
- 2) Kingissepa rajooni Ivangorodi linnas ning Bolšelutski ja Kuzemkino vallas.
- 3) Petseri rajooni Petseri linnas või Krupa, Laura, või Uue-Irboska vallas;

2017. a toetuskeemis ja varasemate aastate toetuskeemis olid piirkondadena välja toodud:

- 1) Slantsõ rajooni Zagrive vallas;
- 2) Kingissepa rajooni Ivangorodi linnas ning Bolšelutski ja Kuzemkino vallas;
- 3) Petseri rajooni Petseri linnas või Petseri rajooni Irboska, Krupa, Kulje, Laura, või Uue-Irboska, Pankavitsa või Petseri vallas.

VF Petseri rajoonis on haldusreformi tulemusel osa valdu liidetud ja piirkonnaks on Petseri rajooni Petseri linn või Krupa, Laura, või Uue-Irboska vald. Petseri rajooni valdade nimetuste muutused on kooskõlastatud eelnõu koostamise ajal EV Peterburi Peakonsulaadi Pihkva talitusega.

Taotleja peab pöörduma:

- Jõhvi linnas asuva toetuskeemi rakendaja poole - kui VF viisat vajatakse Slantsõ rajooni Zagrive vallas või Kingissepa rajooni Ivangorodi linnas ning Bolšelutski ja Kuzemkino vallas elavate sugulaste ja matmispaikade külastamiseks;
- Võru linnas asuva toetuskeemi rakendaja poole – kui VF viisat vajatakse Petseri rajooni Petseri linnas või Petseri rajooni Irboska, Krupa, Kulje, Laura, või Uue-Irboska, Pankavitsa või Petseri vallas elavate sugulaste ja matmispaikade külastamiseks.

Taotlejate poolt avalduste esitamine ja menetlemine toimub kahes etapis:

- esimeses etapis taotleja esitab toetuskeemi rakendajale taotluse nimekirja kandmiseks;
- teises etapis taotluse viisa menetlemise tasu kompensatsiooni saamiseks.

Kaheetapilise taotlemisega antakse taotlejale kindlus õigustatuse osas kompensatsiooni saamiseks enne viisa vormistamisega seotud kulude tegemist.

Kui taotleja ja taotlus koos nõutud lisadokumentidega vastavad nõuetele, siis kantakse taotleja kompensatsiooni saajate nimekirja. Kui taotleja on kantud kompensatsiooni saajate nimekirja, siis on tal õigust esitada taotlus kompensatsiooni saamiseks.

Taotluste esitamise perioodid on järgmised:

- esimeses etapis saab taotlusi esitada kuni 31. oktoobrini;
- teises etapis saab taotlusi esitada kuni 30. novembrini.

Kui toetuskeemi rakendajal lõppevad ministeeriumi poolt talle halduslepinguga eraldatud eelarvelised vahendid enne 30. novembrit, siis sulgeb toetuskeemi rakendaja taotluste vastuvõtu ennetähtaegselt, teavitades sellest eelnevalt ministeeriumi, ja avalikustab info ka veebilehel.

Eelnõu § 5 sätestab VF viisa taotluste menetlemise tasu kompensatsiooni saajate nimekirjade koostamist ja kuidas ja milliste dokumentide alusel kantakse isikud kompensatsiooni saajate nimekirja.

Viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsiooni saajate nimekirja kantakse vaid isikud, kes on EV kodanikud ja kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel on Eestis. Samuti peab olema dokumentaalselt tõendatud seos VF piiriäärsetel aladel elavate sugulastega või nende matmispaikade olemasolu.

Esimeses etapis kompensatsiooni saajate nimekirja kandmiseks tuleb taotlejal esitada toetuskeemi rakendajale:

- vormikohane taotlus paberil allkirjastatult või elektrooniliselt digitaalallkirjastatult;
- koopia abikaasa, lähisugulase või sugulase elukoha tõendist või koopia abikaasa, lähisugulase või sugulase matmiskoha tõendist, mis on väljastatud VF kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse asutuse või Punase Risti poolt;
- koopia taotleja ja abikaasa, lähisugulase või sugulase sugulussuhet tõendavast dokumendist (sünnitunnistus, abielutunnistus vms).

Taotlusele ei pea lisama:

- elukoha tõendi koopiat, kui see on väljastatud ja esitatud kahe eelneva kalendriaasta jooksul;
- matmispaiga tõendi koopiat, kui see on esitatud eelnevatel kalendriaastatel alates toetuskeemi rakendamise algusest 2009. aastal;
- sugulussuhet tõendava dokumendi koopiat, kui see on esitatud eelnevatel kalendriaastatel alates toetuskeemi rakendamise algusest 2009. aastal või kui dokumendid aluseks olnud perekonnaseisutoimingu kohta on tehtud kanne Eesti rahvastikuregistrisse.

Maavalitsuste poolt antakse toetuskeemi infokogumid üle uutele toetuskeemi rakendajatele, st Ida-Viru ja Võru maakondlikele arendusorganisatsioonidele ja uutel toetuskeemi rakendajatel on olemas info kuni 2017 esitatud taotluse lisadokumentide kohta. Toetuskeemi rakendajad peavad taotlema ligipääsu Eesti rahvastikuregistrile, et kontrollida kas ja millised

perekonnaseisutoimingute kohta on tehtud kanded. Kui rahvastikuregistris ei ole taotleja sugulust tõendavaid kandeid sugulase suhtes tehtud või kui taotleja ei ole esitanud aastatel 2009 kuni 2017 koopiat taotleja ja abikaasa, lähisugulase või sugulase sugulussuhet tõendavast dokumendist maavalitsusele, siis tuleb taotlejal esitada § 5 lõike 1 punkt 3 kohaselt nõutud dokumendi koopia.

Toetuskeemi rakendaja koostab nõuetele vastanud taotluste alusel kompensatsiooni saajate nimekirjad. Tavapäraselt kinnitatakse nimekirju iga kalendrikuu alguses. Nimekirja kandmata jätmisest teavitatakse taotlejat kirjalikult. Nimekirja taotlejatel on õigus esitada taotlus kompensatsiooni saamiseks. Taotlusvormid lepatakse kokku halduslepingus ministeriumi ja toetuskeemi rakendaja vahel.

Eelnõu § 6 sätestab kompensatsiooni taotlemist nõ teises etapis.

Kui taotleja on kantud kompensatsiooni saajate nimekirja, siis on tal õigus esitada taotlus kompensatsiooni saamiseks.

Kompensatsiooni taotlemiseks tuleb nimekirja kantud isikul esitada taotlus ja viisa väljastamist ja selle eest tasumist tõendavad lisadokumendid.

Viisa, mille lõivu kompenseerimist taotletakse, kehtivusaeg peab langema tervikuna või osaliselt tasutud viisalõivu kompenseerimise taotluse esitamise kalendriaastasse. Kuna taotlusi saab esitada kuni 30. novembrini, siis taotlejal on õigus järgmisel kalendriaastal taotleda kompensatsiooni ühekordsele viisale, mille kehtivusaeg jäi novembrisse või detsembrisse.

Eelnõu § 7 sätestab kompensatsiooni väljamaksmise korra.

Toetuskeemi rakendaja vastutab kompensatsiooni saajate nimekirjade koostamise eest ja kompensatsiooni saajate nimekirjade alusel kompensatsioonide väljamaksmise eest.

Kompensatsiooni makstakse isikutele, kes on kantud maakondliku arendusorganisatsiooni pädeva juhtorgani poolt kinnitatud kompensatsiooni saajate nimekirja ja on taotlenud VF viisat, tasunud selle eest viisa taotluse menetlemise tasu ja saanud viisa.

Toetuskeemi rakendaja saab kompensatsiooni välja maksta esitatud kuludokumendi või kuludokumentide alusel, kuid kalendriaasta jooksul mitte rohkem kui 70 euro ulatuses.

Mitmeaastaste viisade puhul, kui viisa taotluse menetlemise tasu suurus on suurem kui 70 eurot, on taotlejal õigus taotleda viisa taotluse menetlemise tasu kompenseerimist mitmel viisa kehtivuse aastal, kusjuures kompensatsioonisumma kokku ei või ületada viisa taotluse menetlemise tasu tegelikku maksumust. Näiteks, kui kodanik saab 2018. aastal kaheaastase viisa, ning kuludokumentidel on summa 120 eurot, siis on kodanikul õigus 2018. aastal taotleda kompensatsiooni kuni 70 eurot ja 2019. aastal ülejäänud osa, kuid mitte rohkem kui kokku 120 eurot.

Taotlus kompensatsiooni saamiseks tuleb esitada maakondlikule arendusorganisatsioonile üldjuhul kümne tööpäeva jooksul pärast viisa kättesaamist, kuid mitte hiljem kui 30. novembril.

Taotlus kompensatsiooni saamiseks esitatakse toetuskeemi rakendajale veebilehel kättesaadavaks tehtud vormil koos nõutud lisadokumentidega. Toetuskeemi rakendaja kannab kompensatsiooni taotluses näidatud pangakontole üldjuhul ühe kuu jooksul alates nõuetekohase viisa taotluse menetlemise tasu kompenseerimise taotluse laekumisest kompensatsiooni saamiseks. Juhul, kui § 4 lõike 4 punktides 1 ja 2 nimetatud taotlused esitatakse üheaegselt, kannab toetuskeemi rakendaja kompensatsiooni taotluses näidatud pangakontole üldjuhul kahe kuu jooksul alates nõuetekohase taotluse laekumisest kompensatsiooni saamiseks.

Info 2017. aastal Võru MV ja Ida-Viru MV laekunud taotluste kohta ning väljamakstud kompensatsioonide arvu ja summade kohta

		Võru Maavalitsus	Ida-Viru Maavalitsus	Kokku
1.	Maavalitsusele laekunud taotluste arv (kompensatsiooni saajate nimekirja saamiseks)	718	282	1000
2.	Kompensatsiooni saajate nimekirja kantud isikute arv (kinnitatud nimekirjade alusel)	717	270	987
3.	Maavalitsusele laekunud taotluste arv (kompensatsiooni saamiseks)	681	299	980
4.	Väljamakstud kompensatsioonide arv sh lähtudes kompensatsiooni saanud isikute elukohast	680	279	959
4.1.	Harju maakond	120	7	127
4.2.	Hiiu maakond	-	-	-
4.3.	Ida-Viru maakond	38	267	305
4.4.	Jõgeva maakond	4	-	4
4.5.	Järva maakond	5	-	5
4.6.	Lääne maakond	2	-	2
4.7.	Lääne-Viru maakond	8	-	8
4.8.	Põlva maakond	90	-	90
4.9.	Pärnu maakond	8	-	8
4.10.	Rapla maakond	3	-	3
4.11.	Saare maakond	0	-	0
4.12.	Tartu maakond	213	5	218
4.13.	Valga maakond	31	-	31
4.14.	Viljandi maakond	15	-	15
4.15.	Võru maakond	143	-	143
5.	Väljamakstud kompensatsiooni summa sh lähtudes kompensatsiooni saanud isikute elukohast	43 129,19	17 135,00	60 264,19
5.1.	Harju maakond	7 120,47	392,00	7 512,47
5.2.	Hiiu maakond	-	-	-
5.3.	Ida-Viru maakond	2 082,68	16 393,00	18 475,68
5.4.	Jõgeva maakond	225,60	-	225,60
5.5.	Järva maakond	350,00	-	350,00
5.6.	Lääne maakond	140,00	-	140,00
5.7.	Lääne-Viru maakond	560,00	-	560,00
5.8.	Põlva maakond	6 081,71	-	6 081,71
5.9.	Pärnu maakond	532,00	-	532,00
5.10.	Rapla maakond	210,00	-	210,00
5.11.	Saare maakond	-	-	-
5.12.	Tartu maakond	13 165,65	350,00	13 515,65
5.13.	Valga maakond	1 989,46	-	1 989,46
5.14.	Viljandi maakond	834,00	-	834,00
5.15.	Võru maakond	9 837,62		9 837,62

Peatükk 3. Viisakoordinaatori teenus

Eelnõu § 8 täpsustab VF tasuta viisade taotlemist viisakoordinaatori teenuse vahendusel.

Viisakoordinaatori teenuse kasutamise õigus on EV kodanikel, kelle registrijärgne elukoht on Võru ja Põlva maakonnas.

Viisakoordinaatori teenust korraldab toetuskeemi rakendaja Võru maakonnas. Toetuskeemi rakendaja jätkab koostööd senise viisakoordinaatoriga. VF tasuta viisade taotlemist viisakoordinaatori teenusena on korraldanud 2017 ja varasematel aastatel Võru Maavalitsus.

Viisakoordinaatori teenust pakutakse Põlva maakonnas Põlva ja Räpina vallas ning Võru maakonnas Võru linnas ja Rõuge, Võru ja Setomaa vallas. Toetuskeemi rakendaja teavitab kirjalikult kõiki Põlva ja Võru maakonna omavalitsusi viisakoordinaatori vastuvõtukohtadest ja –aegadest.

Viisakoordinaatori teenuse vahendusel saab taotleda tasuta viisaid:

- kultuuri-, kunsti- spordi- ja teadusüritustel, samuti haridusasutuste ning kohalike omavalitsuste koostööprogrammides osalevatele isikutele Põlva ja Võru maakonna kohalike omavalitsuste ja hallatavate asutuste, mittetulundusühenduste ja seltsingute poolt esitatud nimekirjade alusel;
- kirikukoguduste tegevuses osalevatele isikutele Põlva ja Võru maakonna kirikukoguduste poolt esitatud nimekirjade alusel;
- Põlva ja Võru maakonna isikutele VF Petseri rajooni Petseri linnas või Krupa, Laura või Uue-Irboska vallas asuvate lähisugulaste hauaplatside hooldamiseks viisat taotleva isiku avalduse, Petseri rajoonis paikneva kohaliku omavalitsuse poolt väljastatud hauaplatsi olemasolu kinnitava tõendi (mitte vanem kui 5 aastat) ning lähisugulust tõendavate dokumentide alusel.

Tasuta VF viisade taotlemiseks eelpoolnimetatud juhtudel pöörduvad Põlva ja Võru maakonna asutused või isikud viisakoordinaatori poole. Viisakoordinaatori ülesanne on nõustada tasuta viisa soovijaid ja abistada neid dokumentide vormistamisel.

Viisakoordinaator võtab tasuta viisa taotlejatelt vastu vajalikud dokumendid ja kontrollib isikute nõuetele vastavust. Viisakoordinaator võtab vastu ja menetleb avaldusi koos lisadokumentidega nende laekumise järjekorras.

Kui tasuta viisat soovivate isikute poolt esitatud avalduste arv ületab 2000 piiri, siis viisakoordinaator edastab avaldused VF suursaatkonna konsulaarosakonna Tartu kantseleile ettepanekutega eelistada isikuid, kelle registreeritud elukoht on piiriäärsetes kohalikes omavalitsustes või kes on eelmistesse nimekirjadesse kuulununa aktiivselt mitmekordset viisat kasutanud.

Viisakoordinaatori töö sisaldab muuhulgas suhtlemist tasuta viisa soovijate, EV Peterburgi Peakonsulaadiga Pihkvas ja VF suursaatkonna konsulaarosakonna Tartu kantseleiga.

Näiteks VF tasuta viisade taotlemiseks võtab seto leelokoori esindaja ühendust viisakoordinaatoriga ja esitab viisakoordinaatorile vajalikud andmed ja dokumentide koopiad seto leelokoori liikmete kohta, kes vajavad ühekordset või mitmekordset tasuta VF viisat, et minna esinema Setomaa VF aladele. Lähisugulaste hauaplatside külastajad esitavad tasuta VF viisa taotlemiseks viisakoordinaatorile hauaplatsi tõendi.

Viisakoordinaator kontrollib rahvastikuregistrist tasuta viisat taotlevate isikute registrijärgset elukohta, kontrollib passiandmeid ja elukoha aadresse. Kontrollib, kas tasuta viisat taotlenud isikutele on eelnevalt väljastatud kehtivaid viisasid, et välistada viisa taotlemist isikule, kes juba omab viisat.

Viisakoordinaator tõlgib tasuta VF viisat soovijate isikute andmed vene keelde ja saadab vajalikud dokumendid EV Peterburgi Peakonsulaadi Pihkva kantseleisse, kes edastab need ametliku saatenoodiga VF Välisministeeriumi Pihkva esindusse. VF Välisministeeriumi Pihkva esindus kooskõlastab dokumendid Pihkva oblasti administratsiooni kohalike omavalitsuste osakonnaga, Petseri rajooni administratsiooniga ning vajadusel ka muude organisatsioonidega, vormistab VF Välisministeeriumi kaaskirja ning korraldab kooskõlastatud dokumentide toimetamise pitseeritult VF Suursaatkonna Tallinnas konsulaarosakonna Tartu kantseleisse. Enamasti kasutatakse viisakoordinaatorit asjaajamise kiiruse huvides kullerteenusena Pihkvast Tartusse. VF Tartu konsul otsustab, millal alustab viisade vormistamist esitatud dokumentide ja viisakutsete alusel.

Tasuta VF viisa saamiseks peab taotleja minema viisakoordinaatori vastuvõtule, kus täidetakse konsulaadi jaoks vajalik taotlusankeet ja lisatakse tõestusdokumendid.

Kord nädalas viib viisakoordinaator taotluspaketid koos passidega Tartusse Vene Viisakeskusesse ja sealt edastatakse taotlused VF Tartu konsulile. Konsulaadis kulub kohustuslikus korras taotlusele vähemalt 10 kalendripäeva. Passid vormistatud viisadega ning lisadokumentide küsimiseks tagasi lükatud taotluspaketid saab viisakoordinaator samuti kätte Vene Viisakeskuses Tartus. Seejärel antakse kätte saadud vormistatud viisad või tagastatud dokumendid viisakoordinaatorile viisataotlejatele kätteandmiseks.

VF ja EV vahel on kokku lepitud, et VF saatkond väljastab Põlva ja Võru maakonna elanikele kuni 2000 tasuta VF viisat aastas.

Lisaks tasuta viisade taotlemise ülesandele on osaks viisakoordinaatori tegevusest probleemide lahendamine ja koostöö mõlema riigi konsulite ja välisministeeriumitega, Riigikogu väliskomisjoniga, setode esindusorganitega jne.

Viisakoordinaator saab oma tööks vajalikku informatsiooni ja nõustamist EV Välisministeeriumist.

Info 2017.a viisakoordinaatori tegevuse kohta

		2017 aastal
1.	Kontaktide koguarv	3704
1.1.	sh viisakoordinaatori teenuse kasutamiseks õigustatud isikutele	3320
1.2.	sh viisakoordinaatori teenuse kasutamiseks õigustamata isikutele	384
2.	Viisataotlejatega kohtumiste arv (vastuvõtupäevad)	72
3.	Vastuvõetud avalduste arv (ühekordsete viisade taotlemiseks)	174
4.	Vastuvõetud avalduste arv (mitmekordsete viisade taotlemiseks)	1364
5.	Viisanimekirja kandmiseks tehtud avalduste arv	2776
6.	Kätteantud ühekordsete viisade arv	140
7.	Kätteantud mitmekordsete viisade arv	1136
8.	Viisanimekirja kantud isikute arv	2169
8.1.	sh kultuurikollektiiviide liikmed	1706
8.2.	sh muud isikud	463
9.	Viisanimekirja kuuluvate isikute koguarv	4445
10.	VF konsulaarteeninduse külastuste arv	16

Peatükk 4. Tegevused toetuskeemi rakendamisel

Eelnõu § 9 sätestab ministeeriumi tegevused.

Toetuskeemile eraldatakse eelarve vahendid aasta põhiselt. Kui vahendid on eelarveaastaks eraldatud, siis ministeerium kuulutab toetuskeemi avatuks ja teavitab sellest avalikkust. Kui eelarve aastaks vahendeid ei eraldata, siis ministeeriumil on õigus jätta toetuskeem avatuks kuulutamata. Eelarve kasutamine kulude lõikes lepitakse kokku halduslepingutes, kus lepitakse kokku ka ministeeriumi ja toetuskeemi rakendaja tegevused, õigused ja kohustused.

Eelnõu § 10 sätestab toetuskeemi rakendaja tegevused.

3. EELNÕU TERMINOLOOGIA

Eelnõu §-s 2 on selgitatud määruses kasutatud termineid, et kasutatavatest terminitest paremini ja täpsemalt aru saada.

Selgitatud on mõisteid: VF viisa taotluse menetlemise tasu; VF viisa taotluse menetlemise tasu kompensatsioon, sugulane, lähisugulane, toetuskeemi rakendaja, maakondlik arendusorganisatsioon ja viisakoordinaatori teenus.

4. EELNÕU VASTAVUS EUROOPA LIIDU ÕIGUSELE

Eelnõu ei oma Euroopa Liidu õigusega puutumust.

5. MÄÄRUSE MÕJUD

Toetuskeemi on kuni aastani 2017 rakendatud riigihalduse ministri (varem ka regionaalministri ja siseministri) käskkirja alusel. Kuna alates 17. juulist 2017. aastal kehtima hakanud riigieelarve seaduse § 53¹ näeb ette volitusnormi riigisisese toetusprogrammi tingimuste ja korra kehtestamiseks ministri määrusega, sätestatakse nimetatud toetuse andmise

kord käskkirja asemel määrusega. Toetuskeemi taotlejad ja programmi sihtgrupp jäävad määruse vastuvõtmisel samaks. Samaks jäävad ka toetatavad tegevused.

Eelnõu vastuvõtmisel on ajakohastatud määruse teksti arvestades haldusreformist ja maavalitsuste reformist tekkinud muudatusi. Toetuskeemi rakendajad muutuvad seoses maavalitsuste tegevuse lõpetamisega. Maavalitsuste arendusülesanded antakse KOKS § 6¹ alusel täitmiseks maakonna koostööorganile, mille nimetavad ühiselt KOVID. Rahandusministeeriumi ja arendusorganisatsioonide töökoormuse vähenemist ei ole võimalik täpselt prognoosida, see sõltub laekunud viisataotluste arvust. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

Samaks jäävad ka viisakoordinaatori teenuse tegevused, mida toetuskeemi eelarvest rahastatakse. Seoses haldusreformiga on muutunud viisakoordinaatori teenuse vastuvõtukohtade asukohavaldade nimetused, arvestatud on uute omavalitsustega, sh Setomaa valla tekkimisega. Viisakoordinaatori teenust pakutakse ja avaldusi võetakse vastu Põlvamaal Rärpna ja Põlva vallas ning Võrumaal Võru linnas ning Rõuge, Võru ja Setomaa vallas.

6. MÄÄRUSE RAKENDAMISEGA SEOTUD TEGEVUSED, VAJALIKUD KULUD JA MÄÄRUSE RAKENDAMISE EELDATAVAD TULUD

Seoses maavalitsuste likvideerimisega seisuga 31.12.2017, ei saa toetuskeemiga enam tegeleda Ida-Viru Maavalitsus ja Võru Maavalitsus, kuid 2018. aastast toimub toetuskeemi rakendamine jätkuvalt Võru ja Ida-Viru maakonnas.

Kompensatsiooni taotlemiseks on õigus kõigis maakondades elavatel EV kodanikel, kuid viisakoordinaatori teenuse kasutamise õigus on EV kodanikel, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Põlva ja Võru maakonnas..

Toetuskeemi kulud kaetakse regionaaltoetuste eelarvest, 2018. aastal on kavandatud toetuskeemi elluviimiseks 115 845 eurot. Suurenemine võrreldes 2017. aastast tuleneb sellest, et kuni 2017 kaeti osa toetuskeemi rakendamisega seotud kuludest maavalitsuste baasrahastusest.

Alates 2018 kaetakse kõik toetuskeemiga kaasnevad kulud toetuskeemi eelarvest.

Toetuskeemi rakendamise eelarve määratakse iga-aastaselt ja ministeerium sõlmib toetuskeemi rakendamiseks halduslepingud. Toetuskeemi administreerimisega, sealhulgas määruse rakendamisega seotud kulud kaetakse riigieelarvest. Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi tulusid.

7. MÄÄRUSE JÕUSTUMINE

Määrus jõustub üldises korras. Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt 2018. aasta 2. jaanuarist, sest taotlejad on nii Jõhvis kui Võrus pöördunud maavalitsuste asemel toetuskeemi uute

rakendajate poole ning saadetud taotlusi viisa kompensatsiooni saamiseks või pöördunud viisakoordinaatori poole ja Põlva ja Võru maakonna asutused või elanikud saanud avaldusi, et taotleda tasuta VF viisat.

Määruse rakendamine tagasiulatuvalt on vajalik taotlejatele soodsamas suunas, sest toetuskeemi rakendajad ja viisakoordinaator on alustanud laekunud taotluste ja avalduste menetlemisega.

8. EELNÕU KOOSKÕLASTAMINE

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Välisministeeriumile, Eesti Linnade Liidule ja Eesti Maaomavalitsuste Liidule.

EISi väliselt oleme saanud eelnõu arvamuse saamiseks Ida-Viru Omavalitsuste Liit, Võrumaa Arenduskeskus, Siseministeeriumi rahavastiku toimingute osakond.

Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit ei kooskõlastanud eelnõud.
Välisministeerium kooskõlastas EISis eelnõu märkustega.

Välisministeeriumi märkusi arvestades saatsime eelnõu EISi väliselt kooskõlastamiseks Siseministeeriumile ja Siseministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

Eelnõu kooskõlastusringil esitatud märkuste ja ettepanekutega arvestamise kohta on koostatud seletuskirja lisa olev kooskõlastustabel.

Eelnõu kooskõlastuskäiguga on võimalik tutvuda siin:

<https://eelnaud.valitsus.ee/main/mount/docList/cdef0fb6-97a5-4192-aa72-e9bef43bbf2d>.